

ĐỒNG THÁP THÀNH TỰU VÀ TRIỂN VỌNG PHÁT TRIỂN

VÕ HỒNG NHÂN

Ủy viên Trung ương đảng
Bí thư Tỉnh ủy Đồng Tháp

ha có đề bao làm 2 vụ ăn chắc) đã chủ động về mùa vụ với phương châm né, tránh lũ, chung sống với lũ, biến thủy tai thành thuận lợi nên hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại do sâu bệnh, lũ lụt gây ra, đưa sản xuất lúa đi dần vào thế ổn định.

Từ chỗ hoang vu, sinh lầy giao thông thủy là chính, đến nay đã có 96,3% xã có đường ô tô đến trụ sở xã, các xã ven sông Tiền, sông Hậu cơ bản xóa xong cầu khỉ. Tỉnh xây mới

mầm non, phổ thông và cao đẳng, đại học. Hệ thống y tế từ 3 bệnh viện tỉnh triển khai đến trạm xá xã. Số bác sĩ từ 23 người năm 1975 lên 385 người, số y sĩ từ 73 người năm 1975 lên 850 người. Có bác sĩ được đưa về xã, thuận lợi cho công tác phòng trị cho nhân dân, cơ bản thanh toán được bệnh phong, đang phấn đấu thanh toán bệnh sốt bại liệt. Đã hạ tỷ lệ tăng dân số từ hơn 3% vào năm 1975 đến năm 1995 còn 1,84%.

Hệ thống chợ nông thôn, các thị trấn thị tứ được hình thành, dịch vụ, du lịch phát triển tương đối nhanh đáp ứng yêu cầu phát triển sản xuất hàng hóa và đời sống nhân dân.

Kinh tế nhà nước được củng cố sắp xếp lại thích ứng với cơ chế mới, vượt qua biến động những năm 89 - 93 đến nay cơ bản trụ lại được, có ngành phát triển. Các thành phần kinh tế ngoài quốc doanh, nhất là khu vực tư nhân phát triển mạnh, nhất là dịch vụ và công nghiệp xay xát gạo, sản xuất gạch ngói, vật liệu xây dựng, trồng cây ăn trái, nuôi cá bè...

Thực hiện mục tiêu dân giàu nước mạnh, xã hội công bằng văn minh, cùng với khuyến khích cá nhân làm giàu chính đáng, đảng bộ, chính quyền, mặt trận và các đoàn thể trong tỉnh đã vận động thành phong trào thực hiện các chương trình dự án

I. Đồng Tháp là một tỉnh nằm trong khu vực Đồng bằng sông Cửu Long, có nắng quanh năm, có nguồn nước ngọt quanh năm, đất đai hàng năm được lũ bù đắp phù sa, rửa phèn, lượng mưa điều hòa, nhiệt độ trung bình khoảng 24oC, nằm trên trục giao thông, thủy bộ với TP.HCM, Campuchia...tương đối thuận lợi cho phát triển nông nghiệp, nuôi trồng thủy sản, giao lưu hàng hóa. Diện tích tự nhiên của tỉnh là 334.000 ha, trong đó diện tích đất nông nghiệp hơn 200.000 ha.

Xác định thế mạnh của mình, ngay từ sau giải phóng tỉnh đã tập trung đầu tư cho thủy lợi, giao thông, điện, thông tin liên lạc, giáo dục, y tế, chợ nông thôn và các cơ sở trực nghiệm sản xuất, nhân giống mới về cây con, ứng dụng đồng bộ các tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất, đưa sản xuất nông nghiệp của tỉnh phát triển theo chiều rộng lẫn chiều sâu, tạo ra sản lượng hàng hóa cung cấp cho thị trường trong nước và xuất khẩu.

Nếu năm 1976 sản lượng lúa cả tỉnh là 276.000 tấn thì năm 1995 đạt hơn 1,8 triệu tấn, tăng gấp 4,2 lần, bình quân 1.240kg/người. Hơn 80% sản lượng lúa hàng hóa đủ tiêu chuẩn xuất khẩu. Nhờ đẩy mạnh ứng dụng tiến bộ kỹ thuật, nhất là chương trình giống mới, phòng trừ dịch bệnh tổng hợp (IPM), làm thủy lợi (đã đào mới 1.300 km kênh tạo nguồn, có 60.000

63 km đường rải nhựa, 79 km đường cán đá. Tuyến quốc lộ 30, 80 cơ bản phục hồi xong, cảng sông của tỉnh cho phép tàu 3.000 - 5.000 tấn ra vào, tạo thuận lợi cho giao lưu của tỉnh với cả nước và quan hệ quốc tế.

Đã xây dựng mới 3 trạm biến thế 110 KVA, dẫn lưới điện quốc gia về 130/137 xã, phường, hơn 57% hộ sử dụng điện. Thông tin liên lạc phát triển mạnh trong các năm gần đây, đến 1995 có 100% xã có điện thoại với 6.700 máy quan hệ được trong cả nước và thế giới một cách thuận lợi. Giáo dục được phát triển mạnh ở hệ

quốc gia giải quyết việc làm, di dân khai hoang, xây dựng vùng kinh tế mới, vùng biên giới, việc xóa đói giảm nghèo thực hiện có hiệu quả, góp phần làm giảm chênh lệch quá xa giữa hộ giàu và hộ nghèo.

Sau 20 năm khai thác tiềm năng để phát triển, kinh tế của tỉnh tăng tương đối nhanh (thời kỳ 1990 - 1995, mức tăng GDP bình quân 10-15% năm), riêng nông nghiệp phát triển với tốc độ nhanh. Cơ cấu kinh tế đã từng bước chuyển dịch theo hướng nông nghiệp là mặt trận hàng đầu (năm 1990: nông nghiệp 78,66%

PHÁT TRIỂN KINH TẾ 3

GDP, công nghiệp 7.01% dịch vụ 14,33%; năm 1995: nông nghiệp 71,58%, công nghiệp 8,78%, dịch vụ 19,64%). Công nghiệp và xây dựng tuy tỷ trọng còn nhỏ bé song có tăng về giá trị sản lượng, nhất là ngành xay xát gạo, sản xuất vật liệu xây dựng.

Đã hình thành dần 2 khu vực công nghiệp ở thị xã SaDEC và thị xã Cao Lãnh, các vùng chuyên canh nông nghiệp như vùng lúa cao sản xuất khẩu, vùng cây ăn trái như nhãn Châu Thành, quýt hồng Lai Vung, xoài Cao Lãnh...

Đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân từng bước ổn định và phát triển, cơ bản không còn hộ đói.

Bên cạnh những thành tựu, Đồng Tháp cũng còn những khó khăn yếu kém và những vấn đề đặt ra cần được giải quyết. Hiện nay tiềm năng về lao động và đất đai vẫn chưa được khai thác đúng mức. Kinh tế phát triển chưa toàn diện, chuyển dịch cơ cấu còn chậm. Nền kinh tế vẫn còn ở trình độ thấp và cơ bản vẫn là thuần nông, sản xuất nhỏ, phân tán vẫn là chủ yếu, chưa tạo được những ngành, những đơn vị kinh tế mũi nhọn có tầm chi phối. Nông nghiệp là thế mạnh của tỉnh nhưng nguồn phát triển theo chiều rộng đã cạn, cần phát triển theo chiều sâu thì nguồn vốn tại chỗ quá thiếu, nhất là vốn đầu tư trung và dài hạn, hàng năm lại bị lũ lụt phá hoại nghiêm trọng cơ sở hạ tầng. Công nghiệp xây dựng còn nhỏ bé, chiếm tỷ trọng rất thấp trong cơ cấu kinh tế, thương mại dịch vụ, du lịch, kinh tế đối ngoại, tài chính, ngân hàng, hạ tầng cơ sở chưa đáp ứng yêu cầu phát triển của tỉnh. Thu

nhập, đời sống của nhân dân tuy có cải thiện, nhưng nhìn chung còn thấp, tỷ lệ hộ nghèo còn cao (14,21%), số chưa có công ăn việc làm còn nhiều (9% lao động), bộ phận khá đông nhân dân vùng kinh tế mới, căn cứ kháng chiến cũ, vùng sâu Đồng Tháp Mười đời sống còn khó khăn về nhiều mặt.

Nhìn lại 20 mười năm xây dựng và phát triển, từ những thành tựu đạt được cũng như những yếu kém tồn tại, chúng tôi sơ bộ rút ra các kinh nghiệm sau đây:

Một là: nắm vững đường lối các

chủ trương, chính sách và các phương châm, nguyên tắc đổi mới của Trung ương Đảng và Chính phủ vận dụng sáng tạo vào hoàn cảnh thực tế địa phương, đi sâu sát cơ sở, sát tâm tư nguyện vọng của nhân dân, đưa nghị quyết, chủ trương, chính sách đi vào cuộc sống thành phong trào hành động cách mạng của quần chúng, qua đó kịp thời nhân các điển hình tiên tiến, uốn nắn những lệch lạc là yếu tố quan trọng hàng đầu để huy động mọi nguồn lực tại chỗ và thu hút nguồn lực bên ngoài nhằm phát triển kinh tế - văn hóa - xã hội, xây dựng

an ninh quốc phòng.

Hai là: phát huy dân chủ, thực hiện đúng nguyên tắc tập trung dân chủ trong nội bộ Đảng, chính quyền, các đoàn thể, làm cơ sở xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân, hình thành phong trào hành động cách mạng của quần chúng, thực hiện các mục tiêu kinh tế, việc làm, đời sống, an ninh quốc phòng. Từ đó củng cố xây dựng Đảng, chính quyền trong sạch vững mạnh, có mối quan hệ mật thiết với nhân dân.

Ba là: phải tập trung đúng mức cho sự nghiệp giáo dục và đào tạo, nâng cao dân trí, đào tạo nhân tài, xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo chủ chốt, cán bộ quản lý, cán bộ đầu đàn về chuyên môn kỹ thuật có phẩm chất chính trị vững vàng, đạo đức trong sáng, đủ năng lực thực hiện nhiệm vụ mục tiêu do đại hội Đảng, Nghị quyết của cấp Ủy đề ra.

Bốn là: giữ vững vai trò lãnh đạo của Đảng, coi xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt quyết định.

II. Tuy còn nhiều khó khăn

4 PHÁT TRIỂN KINH TẾ

thách thức, nhưng Đảng bộ và nhân dân tỉnh Đồng Tháp với bề dày truyền thống của mình, phát huy thành tựu đạt được, tận dụng thuận lợi và thời cơ mới sẽ quyết tâm vượt qua, thực hiện mục tiêu từ nay đến năm 2000 của tỉnh là "đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp và kinh tế nông thôn, phát triển dịch vụ và du lịch, giữ vững tốc độ tăng trưởng kinh tế 9 - 10% /năm, giải quyết những vấn đề bức xúc về văn hóa xã hội và an ninh quốc phòng, nâng cao năng lực lãnh đạo của Đảng, hiệu lực hoạt động của cả hệ thống chính trị, giảm hộ nghèo, cải thiện đời sống nhân dân, tạo tiền đề đưa tỉnh thoát khỏi tình trạng nghèo, lạc hậu".

Từ mục tiêu tổng quát đó cần tập trung thực hiện các nhiệm vụ chủ yếu sau đây:

1. Phát triển kinh tế và chuyển dịch cơ cấu theo hướng công nghiệp hóa hiện đại hóa.

Tập trung xây dựng cơ cấu kinh tế theo hướng nông nghiệp gắn với công nghiệp chế biến - dịch vụ và du lịch, hình thành cơ bản 2 vùng trọng điểm: vùng phía nam sông Tiền (Chợ Thành, thị xã Sadec, Lai Vung, nam Cao Lãnh và thị xã Cao Lãnh), vùng biên giới (Hong Ngự, Tân Hồng). Về nông nghiệp, đến năm 2000, phấn đấu đạt sản lượng lúa ổn định 1,8 - 2 triệu tấn, 20.000 ha vườn cây ăn trái, giữ 10.000 ha tràm, tập trung kết hợp với trồng cây phân tán, khuyến khích nghề trồng hoa kiểng, chăn nuôi gia súc, gia cầm và cá, phát triển nông nghiệp tỉnh phải gắn với giải quyết các vấn đề nông dân và nông thôn.

Về công nghiệp, hướng phát triển mạnh công nghiệp chế biến nông - thủy sản, sản xuất vật liệu xây dựng và cơ khí sửa chữa, xem công nghiệp chế biến lương thực, thực phẩm là thế mạnh. Nâng cấp cơ sở hạ tầng theo thứ tự ưu tiên: giao thông, thông tin liên lạc, thủy lợi, điện, trường học, trạm y tế, chợ nông thôn.

Xây dựng phương án từng bước đưa du lịch trở thành ngành mũi nhọn của tỉnh, phối hợp với các đơn vị du lịch TP.HCM và các tỉnh khác hình thành tuyến du lịch tham quan các di tích văn hóa, căn cứ kháng chiến, vườn hoa kiểng và khu du lịch miệt vườn.

Có kế hoạch và chính sách khai thác mọi nguồn lực để mở rộng, nâng cao chất lượng hoạt động của các ngành dịch vụ then chốt của tỉnh như vận chuyển hành khách, hàng hóa, tài chính, tín dụng, bảo hiểm, tư vấn công nghệ... để không lạc hậu với các vùng chung quanh.

Tiến hành qui hoạch và có kế

hoạch đến năm 2000 hình thành về cơ bản hai vùng kinh tế trọng điểm: vùng Châu Thành - Sadec - Lai Vung - Nam Cao Lãnh - Thị xã Cao Lãnh (đây sẽ là vùng tiêu biểu về công nghiệp hóa hiện đại hóa nông nghiệp và kinh tế nông thôn, phát triển nông nghiệp toàn diện) và vùng Tân Hồng - Hồng Ngự sẽ là vùng trọng điểm về xây dựng kinh tế và an ninh quốc phòng phục vụ cho yêu cầu bảo vệ biên giới quốc gia, trong đó thế mạnh là làm dịch vụ trao đổi hàng hóa với Campuchia và khai thác nông nghiệp, đặc biệt là cây công nghiệp ngắn ngày và đánh bắt nuôi trồng thủy sản.

Về kinh tế đối ngoại, mục tiêu chủ yếu là tập trung đầu tư cho sản xuất hàng xuất khẩu, vận động và khuyến khích những người quê ở Đồng Tháp hiện sống ngoài tỉnh, ngoài nước đầu tư trên địa bàn tỉnh dưới nhiều hình thức để thu hút nguồn vốn, kỹ thuật, thiết bị nước ngoài nhằm phát triển kinh tế tỉnh, giải quyết việc làm, tăng thu ngân sách, tiêu thụ nông sản và cung ứng vật tư, hàng tiêu dùng thiết yếu. Từng bước đầu tư công nghệ mới, tăng thêm công đoạn chế biến để tăng giá trị hàng hóa bán ra khỏi tỉnh, đặc biệt là hàng xuất khẩu. Phấn đấu đưa kim ngạch xuất nhập khẩu tăng bình quân 20% mỗi năm.

2. Đẩy mạnh nghiên cứu ứng dụng khoa học và công nghệ; tiếp cận và sớm đưa vào ứng dụng các thành tựu về khoa học xã hội, tự nhiên và công nghệ tiên tiến vào các lãnh vực, trước hết là phục vụ phát triển kinh tế, cải tiến công tác quản lý và đáp ứng nhu cầu của cuộc sống nhân dân ngày càng cao, xem đây là yếu tố quyết định cho tăng trưởng kinh tế lâu bền và khắc phục tình trạng tụt hậu. Mặt khác, tiến hành xây dựng cho được đội ngũ cán bộ khoa học, quản lý, kỹ thuật và công nhân lành nghề, trong đó có số chuyên gia đầu đàn ở từng lãnh vực.

3. Thực hiện chính sách đối với các thành phần kinh tế, trong đó làm cho thành phần kinh tế nhà nước bảo đảm vai trò hướng dẫn nền kinh tế trong tỉnh phát triển đúng hướng, xem kinh tế hợp tác là điều kiện để khắc phục các nhược điểm của thành phần kinh tế cá thể, tiểu chủ, trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Tiếp tục thực hiện đổi mới cơ chế quản lý kinh tế nhằm xóa bỏ triệt để cơ chế tập trung quan liêu bao cấp, phân biệt chức năng quản lý nhà nước với chức năng trực tiếp quản lý kinh doanh, tiếp tục cải tiến thủ tục hành chính trong quản lý kinh tế, lấy thị trường khu vực, trong nước và nước ngoài làm căn cứ, đối tượng của công

tác xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế dài hạn, ngắn hạn, xây dựng phương án sản xuất kinh doanh của từng đơn vị kinh tế trên địa bàn tỉnh.

Nội dung chủ yếu của đổi mới cơ chế quản lý kinh tế ở tỉnh là tập trung và tạo điều kiện phát huy các yếu tố của thị trường, tiếp tục cải tiến công tác xây dựng kế hoạch năm năm và hàng năm theo hướng xác định kỳ các mục tiêu, phương hướng, cơ cấu, tốc độ phát triển, các cân đối lớn, hiệu quả kinh tế xã hội và thị trường phải có sự quản lý của nhà nước. Từ đó, tập trung giải quyết các điều kiện, biện pháp có các dự án, chương trình khả thi cho từng mục tiêu cụ thể, phù hợp với xu hướng phát triển chung của cả nước, của vùng, khai thác mọi tiềm năng tại chỗ, kết hợp với huy động nguồn lực từ bên ngoài.

5. Tập trung thực hiện tốt hệ thống chính sách văn hóa, xã hội, đáp ứng yêu cầu phát triển nhân lực, nâng cao thể lực, trí lực của người dân, hướng tới và dần dần tạo ra những điều kiện nhằm xây dựng một xã hội công bằng, tiến bộ, giữ gìn và nâng cao bản sắc văn hóa dân tộc.

Tiếp tục thực hiện các biện pháp giải quyết việc làm trên cơ sở kết hợp nhà nước và nhân dân cùng làm theo hướng người lao động tiết kiệm để đầu tư phát triển sản xuất, tự tạo việc làm, khai hoang, tăng vụ... đồng thời nhà nước đầu tư và khuyến khích các thành phần kinh tế đầu tư các ngành nghề vừa có công nghệ hiện đại, vừa thu hút nhiều lao động.

Phát triển giáo dục đào tạo nhằm nâng cao dân trí, tạo nên tầng học vấn cần thiết cho mọi công dân, đào tạo nhân tài, lực lượng lao động có kiến thức, tay nghề theo yêu cầu phát triển kinh tế, đưa tỉnh thoát khỏi lạc hậu, nghèo nàn; phấn đấu đến năm 2000 đưa nền giáo dục đào tạo của tỉnh đạt trình độ trung bình của cả nước.

Chúng tôi tin tưởng rằng, với những kinh nghiệm đã thu được trong 20 năm qua, được cổ vũ bởi những thắng lợi trong công cuộc đổi mới chung của cả nước và của tỉnh, với sự quan tâm lãnh đạo của Trung ương Đảng và chính phủ, sự giúp đỡ của các địa phương bạn, Đảng bộ và nhân dân Đồng Tháp nhất định sẽ phát huy được những truyền thống tốt đẹp của quê hương, từng bước khắc phục những mặt yếu kém, tiếp tục nâng cao tinh thần cách mạng để hoàn thành tốt những mục tiêu và nhiệm vụ đã đề ra, làm cho bộ mặt tỉnh nhà ngày càng thay đổi theo hướng dân giàu, tỉnh mạnh, xã hội công bằng và văn minh, hòa chung với những đổi thay của đất nước.